

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШЕНИЕ

№ И-1
от 22.04.2015 г.

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

на закрито заседание, проведено на 22.04.2015 г. за разглеждане на подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД инвестиционно искане с вх. № Е-13-41-18 от 02.04.2015 г. за проект от общ интерес „Изграждане на вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и „Бургас“, се установи следното:

В Комисията за енергийно и водно регулиране (КЕВР, Комисията, Регулаторът) е подадено от „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД (ЕСО ЕАД) инвестиционно искане с вх. № Е-13-41-18 от 02.04.2015 г. за трансгранично разпределение на разходите по проект от общ интерес 3.7.4. „Изграждане на вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и „Бургас“. Искането е подадено на основание чл. 12, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО, както и за изменение на регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (Регламент (ЕС) № 347/2013). Към инвестиционното искане са приложени следните документи: анализ на разходите и ползите за проекта, изготвен въз основа на методиката по чл. 11 от Регламент (ЕС) № 347/2013 и отчитащ ползите извън границите на Р България, бизнес план за оценка на финансовата жизнеспособност на проекта, включващ избрания вариант за финансиране, както и предложение за трансгранично разпределение на разходите.

Регламент (ЕС) № 347/2013 има за цел да определи проекти от общ интерес, необходими за реализацията на приоритетни коридори и тематични области, попадащи в категориите на енергийната инфраструктура в областта на електроенергетиката, газовия сектор, нефтения сектор и преноса на въглероден диоксид; да улесни навременната реализация на проектите от общ интерес чрез рационализиране, по-тясно координиране и ускоряване на процесите на издаване на разрешения и чрез активизиране на участието на обществеността; да определи правила и насоки за трансграничното разпределяне на разходите и за стимулите за компенсиране на риска при проекти от общ интерес, както и да определи условията, на които следва да отговарят проектите от общ интерес, за да получават финансова помощ от страна на Европейския съюз (ЕС). По смисъла на дефиницията по чл. 2, т. 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 „проект от общ интерес“ е проект, който е необходим за реализацията на приоритетните коридори и тематични области на енергийната инфраструктура, който е включен в списъка на ЕС с проекти от общ интерес. Съгласно чл. 3, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 Европейската комисия е оправомощена да приема делегирани актове, които определят списъка на ЕС на проекти от общ интерес, който е под формата на приложение. На посоченото основание е приет Делегиран регламент (ЕС) № 1391/2013 на Комисията от 14 октомври 2013 г. за изменение на Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура по отношение на списъка на Съюза на проекти от общ интерес (Делегиран регламент (ЕС) № 1391/2013). В част 3 „Приоритетен коридор „Връзки север-юг между електроенергийните мрежи в Централна източна и Югоизточна Европа“ (NSI East Electricity) под номер 3.7 са определени проектите от общ интерес, включени в клъстер България – Гърция между „Марица изток 1“ и Неа Санта, а именно: 3.7.1 Връзка между „Марица изток 1“ и Неа Санта, 3.7.2 Вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и Пловдив, 3.7.3 Вътрешна

връзка между „Марица изток 1“ и „Марица изток 3“ и 3.7.4 Вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и „Бургас“ (Проект 3.7.4). Следователно включването на Проект 3.7.4 в списъка на Съюза на проекти от общ интерес доказва неговото съответствие с критериите за проектите от общ интерес, определени в чл. 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 (арг. от т. 7 от Преамбюла на Делегиран регламент (ЕС) № 1391/2013).

Проектът „Изграждане на вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и Бургас“, като проект от общ интерес, попада в обхвата на приложение II, т. 1, б. „а“ от Регламент (ЕС) № 347/2013, а именно: въздушни електропроводи за високо напрежение, ако са проектирани за напрежение 220 kV или по-високо. За този проект съгласно чл. 12, параграф 1 от Регламент (ЕС) № 347/2013 ефективно направените инвестиционни разходи, с изключение на разходите за поддръжка, се поемат от съответните оператори на преносни системи или от организаторите на проекта на електропреносната инфраструктура на държавите-членки, на които проектът осигурява нетно положително въздействие, и доколкото не се покриват от такси за претоварване или други такси, се заплащат от ползвателите на мрежата посредством тарифите за достъп до мрежата в същите държави-членки. По силата на параграф 3 от чл. 12 на Регламент (ЕС) № 347/2013, след като такъв проект достигне достатъчна степен на зрялост, организаторите на проекта - в случая ЕСО ЕАД, подават инвестиционно искане за трансгранично разпределение на разходите.

Съгласно чл. 3, параграф 6 от Регламент (ЕС) № 347/2013 проектите от общ интерес, включени в списъка на Съюза се превръщат в съставна част на съответните регионални инвестиционни планове, както и на съответните национални десетгодишни планове за развитие на енергийните мрежи и на тези проекти се дава най-високият възможен приоритет в рамките на тези планове.

По смисъла на дефиницията на чл. 2, т. 6, б. „а“ от Регламент (ЕС) № 347/2013 организатор на Проект 3.7.4 е ЕСО ЕАД.

Според раздел 1.1 от Препоръка № 07/2013 на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия от 25 септември 2013 г. инвестиционното искане за трансгранично разпределение на разходите следва да съдържа:

1. Информация за степента на зрялост на проекта. В тази връзка ЕСО ЕАД е обосновало достатъчната степен на зрялост на Проект 3.7.4, което се потвърждава от следното:

1.1. Проект 3.7.4 е включен са в 10-годишния план за развитие на Европейската електропреносна мрежа от 2014 г. - TYNDP, разработен от ENTSO-E), както и в националния 10-годишен план за развитие на електропреносната мрежа за периода 2015 г. - 2024 г.

1.2. Проведени са по реда на Наредбата за условията и реда за извършване на оценка на въздействието върху околната среда (НУРИОВОС) процедури по уведомяване за инвестиционно намерение на засегнатите общински администрации, Министерството на културата, Министерството на околната среда и водите и съответните регионални инспекции по околната среда и водите.

1.3. Проведена е процедура по съгласуване на заданието за Доклад за оценка за въздействието върху околната среда със засегнатите общински администрации, Министерството на културата, Министерството на околната среда и водите, съответните басейнови дирекции за управление на водите и съответните регионални инспекции по околната среда и водите (чл. 9 от НУРИОВОС). Избран е и изпълнител за изготвяне и съгласуване на Доклада за оценка за въздействието върху околната среда.

1.4. Изготвен е предварителен подробен устройствен план, който е съгласуван със съответните експлоатационни дружества и специализираните контролни органи. На 15.03.2015 г. е подадено заявление в Комисията за земеделски земи към Министерството на земеделието и храните за утвърждаване на трасе (чл. 22, ал. 1 и във връзка с чл. 19 от Закона за опазване на земеделските земи).

1.5. За Проект 3.7.4 са разработени четири варианта на трасе, от които е избран най-оптималният, а именно вариант 3, който е с дължина 132.876 км и преминава през

територията на следните общини: Гълъбово (област Стара Загора), Тополовград (област Хасково), Тунджа, Елхово, Стралджа (област Ямбол), Карнобат, Камено и Бургас (област Бургас).

1.6. За Проект 3.7.4 е внесено уведомление по чл. 10 от Регламент (ЕС) № 347/2013 в Министерството на енергетиката, въз основа на което е одобрен график за изпълнение на разрешителните процедури, който предвижда изграждането на новия електропровод да започне през 2018 г. – 2019 г. и да завърши през 2020 г. – 2021 г.

1.7. Графикът за изпълнение на разрешителните процедури предвижда разрешението за строеж да бъде издадено от Министерството на регионалното развитие и благоустройството през м. януари 2017 г., предвид на което очаквания период за започване на строителните дейности по проекта, а именно: 2018 г. – 2019 г., е възможно обосновано най - близък до приключване на разрешителните процедури по проекта.

2. Предварително инвестиционно решение

Проект 3.7.4 с Решение № 771 на Министерския съвет от 21 октомври 2011 г. е определен за национален обект. Включването на Проект 3.7.4 в националния 10-годишен план за развитие на електропреносната мрежа за периода 2015-2024 г. има характер на предварително инвестиционно решение за този проект.

3. Подробно техническо описание на проекта, включително обосновка за избора на технология

Инвестиционното намерение на ЕСО ЕАД предвижда изграждане на нова въздушна електропроводна линия за високо напрежение – 400 kV, която да свърже открита разпределителна уредба (ОРУ) 400 kV на подстанция „Марица изток 1“ с ОРУ 400kV на подстанция „Бургас“. Новата въздушна електропроводна линия ще се изпълнява със стомано-решетъчни стълбове за една тройка проводници 1x3x3xАСО-400 и две мълниезащитни въжета, едното от които е стоманено поцинковано тип С-70, а другото – с вградени оптични влакна – OPGW (Optical Ground Wire) (1xC-70 + 1xOPGW), окачени на обща стълбовна линия. Изолацията на въздушната електропроводна линия ще се изпълни с носителни и опъвателни вериги, комплектовани с полимерни изолаторни елементи.

Изборът на технология за пренос на електрическа енергия чрез изграждане на въздушна линия, а не кабелна линия е обоснован при отчитане на голямата дължина на трасето, а именно 132 км. и вида на терените, през които преминава - земеделски земи. Изграждането на електропровод с такава дължина чрез кабелна линия е значително по-скъпо и генерира голямо количество реактивна енергия за компенсирането, на която е необходимо да се инсталират допълнителни устройства в подстанциите.

4. План за изпълнение на проекта.

В съответствие с Препоръка № 07/2013 на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия от 25 септември 2013 г. организаторът на проекта е представил план за изпълнение на проекта, в който са описани основните етапи на Проект 3.7.4. – от планирането до въвеждането му в експлоатация. Към момента на подаване на инвестиционното искане за трансгранично разпределение на разходите, част от етапите, а именно: етапът на планиране и одобрение на планирането, са завършени.

5. Кратко описание на разрешителните процедури с подробен график (съгласно приложение VI, т. 2 от Регламент (ЕС) № 347/2013) и доказателства за започване на строителните дейности

ЕСО ЕАД е приложило към инвестиционното си искане График за изпълнение на разрешителните процедури, който както е посочено по-горе, е одобрен от работна група, назначена от министъра на енергетиката.

6. Доказателства за проведени консултации с оператори на преносни системи и резултатите от тези консултации

Според чл. 12, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 347/2013 и раздел 1.1, т. 6 от Препоръка № 07/2013 на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия от 25 септември 2013 г. инвестиционното искане за трансгранично разпределение на разходите

следва да се предхожда от проведени консултации с оператори на преносни системи от държави-членки, на които проектът осигурява значително положително нетно въздействие.

Съгласно представените от ЕСО ЕАД резултати от анализа разход – ползи, Проект 3.7.4. самостоятелно не поражда положително нетно въздействие на преносни системи от други държави - членки. В този случай, провеждането на консултации не е приложимо.

7. Анализ на разходите и ползите (СВА) за проекта, който отговаря на ENTSO-E TYNDP 2014

В анализа на разходите и ползите на Проект 3.7.4. са използвани резултатите от анализа на разходите и ползите в рамките на подготовката на TYNDP за 2014 г. на ENTSO-E на ниво клъстер България – Гърция между „Марица изток 1“ и Неа Санта, които са публикувани на интернет страницата на ENTSO-E. Резултатите и изчисленията по този анализ са включени в Част I от инвестиционното искане.

8. Анализ на очакваните приходи, получени чрез компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи

Проект 3.7.4. самостоятелно няма да увеличи транзита на електроенергия и в тази връзка не могат да се очакват приходи от компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи. В тази връзка приходи, получени чрез компенсаторен механизъм между операторите на преносни системи, не са включени като част от анализа на разпределението на разходите по проекти.

9. Анализ на други приходи/такси

Проект 3.7.4. няма да генерира приходи от такси за управление на претоварването или други допълнителни такси.

10. Бизнес план и финансова стратегия.

Бизнес планът за оценка на финансовата жизнеспособност на Проект 3.7.4, включващ избрания вариант на финансиране, е представен в част II от инвестиционното искане.

ЕСО ЕАД е направило инвестиционен анализ на реализацията на Проект 3.7.4 при два варианта: с 100% собствено финансиране и с 50% безвъзмездно съфинансиране. Въз основа на анализа, дружеството е установило, че проектът не е икономически изгоден за ЕСО ЕАД при финансиране със собствени средства и с отчитане на действащата регулаторна ценова рамка. Показателите за оценка на инвестицията показват неговата ефективност, при вариант с 50% съфинансиране от Европейската комисия по реда на Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010. При втория вариант нетната настояща стойност (NPV) на инвестицията е положителна величина и вътрешната норма на възвращаемост превишава лихвените проценти по емитираните през 2014 г. държавни ценни книжа. Срокът за откупуване на инвестицията при вариант с 50% безвъзмездно финансиране, е по - малък от полезния живот на съоръжението.

Съгласно чл. 12, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 КЕВР следва в срок от 6 месеца от деня на получаването на инвестиционното искане да приеме решение за разпределението на инвестиционните разходи, които ще бъдат покрити от свързания с проекта оператор на електропреносната система, както и за включването на тези разходи в тарифите. Съгласно посочената норма Регулаторът може да реши да разпредели само част от разходите или да разпредели разходите за пакет от няколко проекта от общ интерес. При разпределението на плащанията КЕВР следва да вземе предвид действителните или прогнозните показатели:

- такси за претоварване или други такси. По отношение на Проект 3.7.4 приходи от управлението на претоварването не оказват влияние върху трансграничното разпределение на разходите. Проект 3.7.4 не генерира самостоятелно приходи от управлението на претоварването, тъй като не е междусистемен електропровод. Натрупаните приходи от

управлението на претоварването на ниво клъстер България – Гърция между „Марица изток 1“ и Неа Санта съгласно изискванията на чл. 16 от Регламента (ЕО) № 714/2009 на Европейския парламент и на Съвета от 13 юли 2009 г. относно условията на достъп до мрежата за трансграничен обмен на електрическа енергия и за отмяна на Регламента (ЕО) № 1228/2003 (Регламент (ЕО) № 714/2009) ще бъдат използвани за инвестиции за увеличаване на междусистемните капацитети, като изграждането на проект от общ интерес 3.7.1 „Марица изток 1“ и Неа Санта“.

- приходи, произхождащи от компенсаторния механизъм между операторите на преносните системи, създаден съгласно чл. 13 на Регламент (ЕО) № 714/2009. Проект 3.7.4 няма да генерира приходи от посочения компенсаторен механизъм. Р България е нетен износител на електрическа енергия и като такава е и нетен вносител на приходи във Фонда за изпълнение на компенсаторния механизъм между операторите на преносните системи и нейната крайна експозиция е отрицателна величина, което е видно от ежегодните доклади на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия за изпълнение на механизма.

В изпълнение на изискванията на чл. 12, параграф 3 от Регламент (ЕС) № 347/2013 КЕВР с писмо с изх. № Е-13-41-18#1 от 21.04.2015 г. е изпратила за сведение на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия за копие на подаденото от ЕСО ЕАД искане за трансгранично разпределение на разходите по Проект 3.7.4.

Съгласно чл. 12, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 след получаване на инвестиционно искане националните регулаторни органи провеждат консултация със съответните организатори на проекти и взимат координирани решения относно разпределянето на инвестиционните разходи за проекта, които ще бъдат поети от всеки системен оператор, както и за включването на тези разходи в тарифите. В тази връзка в Препоръка № 07/2013 на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на енергия от 25 септември 2013 г. е указано, че при разпределяне на разходите и компенсациите между страните, участващи в проекта от общ интерес, следва да бъде отчетено нетното позитивно въздействие от изпълнение на проекта върху всяка от тях. Нетно позитивно въздействие се счита за значително в случай, че то надвишава праг на същественост от 10% от сумата на нетните позитивни ползи на всички страни с нетни ползи. В тази връзка следва да бъде отчетено, че предложението на ЕСО ЕАД за трансгранично разпределение на разходите, предвижда разходите за изпълнение на Проект 3.7.4. да бъдат поети изцяло от българския електропреносен оператор, а според направения от ЕСО ЕАД анализ разходи - ползи (СВА) Проект 3.7.4. не води до нетни ползи или негативи за гръцкия преносен оператор и/или за Р Гърция. Поради тези причини с писмо с изх. № № Е-13-41-18#2 от 21.04.2015 г. КЕВР е уведомила Регулаторния орган за енергия на Р Гърция – RAЕ, относно разбирането си, че посочените обстоятелства не обосновават необходимост от приемане на координирано решение между българският и гръцкият регулаторен орган по отношение на трансгранично разпределение на разходите за Проект 3.7.4.

С оглед на гореизложеното могат да се направят следните изводи:

Проект 3.7.4. е част от клъстер България – Гърция между „Марица изток 1“ и Неа Санта, който представлява съвкупност от взаимозависими проекти, чиято цел е ускоряване на интегрирането на пазарите и повишаване на конкуренцията. Постигането на тази цел изисква навременната реализация на всички проекти в групата. Проектите от клъстера са проекти от общ интерес и като такива са включени в 10-годишния план за развитие на Европейската електропреносна мрежа от 2014 г. - TYNDP, разработен от ENTSO-E, както и в националния 10-годишен план за развитие на електропреносната мрежа за периода 2015 г. - 2024 г., поради което на тези проекти се дава най - високият приоритет в рамките на тези планове и следва да бъдат изпълнявани възможно най - бързо. По отношение на Проект 3.7.4. следва да се вземе под внимание, че за неговите прединвестиционни дейности има осигурено безвъзмездно съфинансиране по Механизъм за свързване на Европа и от Международен

фонд Козлодуй, което изисква обезпечаване на инвестициите и в останалите фази на проекта с оглед реализацията му в пълен обем.

Съгласно методологията на анализа разходи – ползи (СВА), използвана при разработването на 10-годишния план за развитие на Европейската електропреносна мрежа от 2014 г. – TYNDP, анализът разходи – ползи е извършен за цялата съвкупност на проектите от клъстер България – Гърция между „Марица изток 1“ и Неа Санта, като ползи за Р България и Р Гърция по отделно не са идентифицирани. Поради тази причина влиянието на проектите от клъстера е отчетено върху двете държави като цяло.

Предложението на ЕСО ЕАД за трансгранично разпределение на разходите за Проект 3.7.4., което отразява инвестиционните намерения на дружеството и е отразено в част III от искането, не включва Р Гърция, тъй като проектът, като съставна част от групата проекти, сам по себе си не генерира нетни ползи или негативи за Р Гърция, а анализ разходи – ползи е извършен за цялата съвкупност на проектите от клъстера.

В резултат на анализа разходи – ползи (СВА) е установено, че всеки един от проектите от групата има еднакъв принос към постигане на целта на клъстера, а именно: повишаване на сигурността на доставките и увеличаване на междусистемния капацитет за пренос между Р България и Р Гърция, по - равномерно разпределение на натоварването между тях, интегриране на пазарите, намаляване на емисиите на парникови газове, поради което отказът от Проект 3.7.4. или от всеки един от останалите проекти в групата, ще доведе до невъзможност за постигане на посочената обща цел.

Съгласно TYNDP от 2014 г., разработен от ENTSO-E, общите ползи за Р България и Р Гърция от реализацията на съвкупността от проектите на клъстера се изразяват в: повишаване на преносната способност на мрежата на българо - гръцката граница в посока Р България – Р Гърция с 648 MW, а в посока Р Гърция - Р България с 82 MW; интегриране на централи, произвеждащи електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници – 250 MW; социално - икономически ползи – от 54 до 180 млн. евро годишно за различните варианти; намаляване на технологичните загуби по мрежата – от 88 000 до 170 000 MWh за различните варианти; намаляване на емисиите от CO₂ – от 18 до 970 кТ годишно за различните варианти. Използваната в TYNDP от 2014 г. от ENTSO-E методология не дава възможност общите ползи да бъдат точно разпределени по отделните проекти и между Р България и Р Гърция. Изчисленията на ЕСО ЕАД за ползите от Проект 3.7.4. са направени въз основа на избора от дружеството вариант на трасе и се изразяват в следното: намаляване на технологичните загуби по мрежата с 2 628 MWh и намаляване на емисиите с 1,8 кТ годишно. ЕСО ЕАД посочва, че критериите повишаване на преносната способност на мрежата, интегриране на централи, произвеждащи електрическа енергия от възобновяеми енергийни източници и социално - икономически ползи са неприложими на ниво Проект 3.7.4., тъй като същият касае електропровод, имащ влияние върху междусистемните обмени само като част от затворената електропреносна мрежа и междусистемните електропроводи към нея. Освен това, като вътрешен електропровод, самостоятелно Проект 3.7.4. оказва преки ползи за Р България и не оказва преки ползи или негативи за Р Гърция.

Най - съществената част от клъстера България – Гърция между „Марица изток 1“ и Неа Санта е изграждането на „Връзка между „Марица изток 1“ и Неа Санта“ (Проект 3.7.1.), което формира ползи и за двете страни - Р България и Р Гърция. С оглед осигуряването на максимално използване на капацитета на междусистемната връзка е необходимо да се укрепи вътрешната електропреносна мрежа на Р България чрез изграждане на Проект 3.7.4.

Съгласно анализ разходи - ползи (СВА) Проект 3.7.4 сам по себе си не води до нетни ползи или негативи за гръцкия електропреносен оператор и/или Р Гърция, поради което разходи по Проект 3.7.4 не е обосновано да бъдат покривани от гръцкия електропреносен оператор. Такова е и предложението на ЕСО ЕАД за трансгранично разпределение на разходите по проекта, а именно: изграждането на новия електропровод между „Марица изток 1“ и „Бургас“ да бъде изцяло за сметка на българския електропреносен оператор. В този смисъл е и Препоръка № 07/2013 на Агенцията за сътрудничество между регулаторите на

енергия от 25 септември 2013 г., в която е указано, че при разпределяне на разходите и компенсациите между страните, участващи в проекта от общ интерес, следва да бъде отчетено нетното позитивно въздействие от изпълнение на проекта върху всяка от тях. Нетно позитивно въздействие се счита за значително в случай, че то надвишава праг на същественост от 10% от сумата на нетните позитивни ползи на всички страни с нетни ползи.

Предложението на ЕСО ЕАД за трансгранично разпределение на разходите по Проект 3.7.4 е основателно и обосновано, ако от общите разходи за проекта в размер на 127 360 000 лв., 50% се покриват от ЕСО ЕАД, а другите 50% бъдат осигурени чрез съфинансиране по Механизъм за свързване на Европа.

Активите, изградени в резултат на реализацията на Проект 3.7.4., ще бъдат собственост на ЕСО ЕАД. Съгласно чл. 13 от Наредба № 1 от 18.03.2013 г. за регулиране на цените на електрическата енергия в регулаторната база на активите, съответно в тарифите за достъп и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа, се включва балансовата стойност на дълготрайните активи.

Реализацията на Проект 3.7.4. ще окаже влияние на утвърдените към момента на ЕСО ЕАД тарифи за осъществяване на дейността „пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа“, тъй като в резултат на придобиването на нови активи ще се увеличат разходите за амортизации, експлоатационните разходи и възвръщаемостта на капитала. Влиянието на реализацията на проектите от клъстера върху тарифите за достъп и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа при 50% съфинансиране от Европейската комисия по Механизма за свързване на Европа се изразява в увеличение на тарифите за достъп и пренос електрическа енергия през електропреносната мрежа в рамките на 15 %. Реализацията на проектите от клъстера без съфинансиране за Проект 3.7.4. от Европейската комисия увеличава тарифите на ЕСО ЕАД с 16,6 %.

От друга страна, ЕСО ЕАД е направило оценка на ефективността на инвестициите по Проект 3.7.4., въз основа на използван диференциален метод на определяне на изменението на нетния паричен поток и стандартните икономически инструменти за оценка на ефективността на инвестиционния проект: нетна настояща стойност (NPV); вътрешна норма на възвръщаемост (IRR); период на откупуване (Payback Period); дисконтов фактор 1,56% (по данни на Българска народна банка за емитирани през 2014 г. лихвоносни краткосрочни (тригодишни) държавни ценни книжа (ДЦК). Видно от тази оценка, проектът не е икономически изгоден за ЕСО ЕАД при финансиране със собствени средства и с отчитане на действащата регулаторна ценова рамка 2014 г./2015 г. Показателите за оценка на инвестицията показват неговата ефективност, при вариант с привличане на 50% безвъзмездна помощ по Механизма за Свързване на Европа, тъй като нетната настояща стойност (NPV) на инвестицията е положителна величина. Вътрешната норма на възвръщаемост превишава лихвените проценти по емитираните през 2014 г. ДЦК и срокът за откупуване на инвестицията е по-малък от полезния живот на съоръжението. Следва да се има предвид, че изпълнението на инвестиционния Проект 3.7.4. е от съществено значение заедно с останалите три вътрешни електропровода 400 kV - между “Марица изток 1” и “Пловдив”, между “Марица изток 1” и “Марица изток 3”, тъй като крайните общи ползи от реализацията на проектите от клъстера са значителни, а именно: увеличаване на преносна способност по 648 MW на границата на две страни - членки - Р България и Р Гърция, както и улесняване на преноса на електрическа енергия, произведена в Североизточна и Южна България, където е налице силно съсредоточено производство от възобновяеми енергийни източници, в т.ч. и от вятърни електрически централи, ускоряване на интегрирането на пазарите и повишаване на конкуренцията, сигурността на снабдяването, по-пълноценното използване на преносния капацитет на междусистемните връзки България - Турция и България - Гърция, както и по-равномерното разпределение на натоварването между тях.

Изложените по-горе аргументи обосновават извода, че без осигуряване на необходимото 50% съфинансиране от Европейската комисия по Механизма за Свързване на Европа, реализирането на Проект 3.7.4. ще се отрази негативно върху крайните потребители,

които ще следва да понесат непосилна финансова тежест на повишените тарифи на ЕСО ЕАД. Такова увеличение на тарифите би било неадекватно за икономическата ситуация в Р България, както и предвид големия размер на отчетения ръст на енергийна бедност в страната. Повишаването на тарифите ще има негативно влияние както върху големите индустриални предприятия, така и върху малките и средни фирми, тъй като ще бъде намалени тяхната конкурентоспособност и приходите за икономиката и ще бъде увеличен ръстът на цените на стоки и услуги. В тази връзка от особено значение е и фактът, че по данни на Националния статистически институт в периода 1999 - 2012 г. делът на разходите за жилищни нужди и комунални услуги, включително електроенергия и горива, спрямо доходите на домакинствата в България, се движи в диапазона 10,3 - 14,4 %. Според доклад „Bulgarian Power Sector Rapid Assessment“ от 27 май 2013 г. на Световната банка 61 % от българските домакинства влизат в обхвата на дефиницията за енергийна бедност, приета от Европейския парламент през 2013 г., а именно: домакинство се счита за енергийно бедно, ако трябва да изразходва повече от 10% от дохода си за да затопли дома си на приемливи нива на топлина.

Отделно от горното, предвид чувствителността към значителни промени в тарифите за дейността „пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа“ както на бизнеса, така и на домакинствата, включването в пълен обем на разходите по проектите от клъстера в тарифите ще намали очакваните социално-икономически ползи за Р България, в резултат на което ще бъде необходимо да се преразгледа реализацията на Проект 3.7.4. с оглед прилагането на такива срокове за изпълнение и технически решения, които да не надхвърлят допустимия размер на крайните цени на електрическата енергия за определени периоди от време.

Предвид гореизложеното и на основание чл. 12, параграф 4 от Регламент (ЕС) № 347/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 17 април 2013 г. относно указания за трансевропейската енергийна инфраструктура и за отмяна на Решение № 1364/2006/ЕО, както и за изменение на регламенти (ЕО) № 713/2009, (ЕО) № 714/2009 и (ЕО) № 715/2009 (Регламент (ЕС) № 347/2013)

КОМИСИЯ ЗА ЕНЕРГИЙНО И ВОДНО РЕГУЛИРАНЕ

РЕШИ:

Определя трансграничното разпределение на инвестиционните разходи за проект от общ интерес 3.7.4 „Вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и „Бургас“, да бъде както следва:

1. Трансграничното разпределение на инвестиционните разходи за проект от общ интерес 3.7.4 „Вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и „Бургас“ е 100% за сметка на българската страна, от които „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД осигурява 50% от инвестиционните разходи.

2. В случай, че „Електроенергиен системен оператор“ ЕАД не получи 50% безвъзмездно съфинансиране от Европейската комисия по реда на Регламент (ЕС) № 1316/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. за създаване на Механизъм за свързване на Европа, за изменение на Регламент (ЕС) № 913/2010 и за отмяна на регламенти (ЕО) № 680/2007 и (ЕО) № 67/2010 следва да бъдат преразгледани условията и сроковете за реализация на проект 3.7.4 „Вътрешна връзка между „Марица изток 1“ и „Бургас“, за да се постигне балансирано влияние на реализацията на проекта върху тарифите на достъп и пренос на електрическа енергия през електропреносната мрежа.

**Решението подлежи на обжалване в 14 (четиринадесет) дневен срок пред
Административен съд София - град.**

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

(доц. д-р Иван Н. Иванов)

ГЛАВЕН СЕКРЕТАР:

(Николай Георгиев)